

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Kopi til KLD, postmottak@kld.dep.no

Deres ref:

Oslo, 13.05.2019
Vår ref: Camilla Skjelsbæk Gramstad/ 19-12360

VIRKE OG LO BER REGJERINGEN UTVIDE PERSPEKTIVET PÅ SIRKULÆR ØKONOMI, OG SETTE NED ET EKSPERTUTVALG

I Granavolden-plattformen har regjeringen nedfelt at Norge skal bli et foregangsland innen sirkulær økonomi, og at det skal lages en nasjonal strategi. Det er svært positivt, men det trengs et bredere perspektiv. I dag ligger ansvaret for dette i Klima- og miljødepartementet. Virke og LO mener det er viktig å inkludere andre departementer i arbeidet, særlig Finansdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Regjeringens eksisterende sirkulærpolitikk er sentrert rundt avfalls- og gjenvinningsbransjen. Virke og LO mener det er nødvendig at regjeringen utvider perspektivet betydelig.

Å utnytte ressursene effektivt er essensen i sirkulær økonomi. Andre nordiske og europeiske land har et mye bredere perspektiv på sirkulær økonomi som omfatter *hele* verdikjeder i *alle* næringer, og i tillegg forbrukeratferd. For eksempel nedsatte Danmark et næringslivsdrevet Advisory board for sirkulær økonomi i 2016, ledet av Flemming Besenbacher, styreleder i Carlsberg og vinner av Circular Economy Leadership 2019 under World Economic Forum i Davos. Utvalget kom med en rapport med klare visjoner og anbefalinger om hvordan Danmark skal bli et foregangsland innen sirkulær økonomi i alle sektorer. Arbeidet lå mye til grunn for Danmarks nasjonale strategi – utgitt av både Miljø- og fødevareministeriet og Erhvervsministeriet. Sverige har hatt en offentlig utredning (SOU 2017:22) og Finland laget i 2016 et nasjonalt veikart for omstilling til en sirkulær økonomi.

HOVEDORGANISASJONEN VIRKE

Besøksadresse: Henrik Ibsens gate 90 - 0255 Oslo | Postboks 2900 - 0230 Oslo | Tlf: +47 22 54 17 00
E-post: info@virke.no | Bankgiro: 6030 05 18543 | www.virke.no

EU er driver for en sirkulær økonomi, grunnet mulighetene for vekst, arbeidsplasser og sikring av ressurser. EUs handlingsplan setter søkelys på hele verdikjeden - både på produksjon, forbruk og håndtering av avfall. Oppfølging av handlingsplanen kan bety strengere krav til utforming av produkter, strengere krav til muligheter for reparasjon, varighet og informasjon om produkters miljøbelastning. De peker videre på behovet for forskning og utvikling av nye forretningsmodeller basert på bruk av færre ressurser. EUs politikkpakke for sirkulær økonomi er i liten grad omtalt i Regjeringen EU-relaterte prioriteringer for 2019.

Regjeringens arbeid med en nasjonal strategi for sirkulær økonomi bør hente lærdom fra de andre nordiske land og fra EU.

Slik Virke og LO ser det, er det i dag behov for økt kunnskap, bevissthet og tilrettelegging for utviklingen av en sirkulær økonomi i Norge.

Siden 1970 har det globale ressursforbruket tredoblet seg. Dette vil ikke lenger være mulig i en verden med 10 milliarder innbyggere og 3 milliarder flere middelklassekonsumenter i 2050. I tillegg vil klimarisiko og tap av biologisk mangfold kunne føre til alvorlige ressursutfordringer. Klarer vi ikke overgangen til en sirkulær økonomi raskt, vil vi stå overfor betydelig risiko for økte priser på råvarer, brudd i verdikjeder, og manglende ressursgrunnlag for vekst i økonomien.

Sirkulær økonomi betyr at ressursene må gå i sirkel. Tjenesteinnholdet i verdikjedene må økes i form av å reparere, oppgradere, leie, lease og gjenbruke varer og tjenester. I fremtiden vil vi kunne se for oss at avfall ikke eksisterer – alt kan gjenbrukes. Det kan tilsi å utnytte ressursene mer effektivt, øke levetiden til produkter, benytte resirkulerte materialer i nye produkter og ved å finne måter å redusere mengden avfall som skapes. Målet med den sirkulære økonomien er at ressursene i større grad forblir i økonomien selv om produktet de inngår i ikke lenger brukes til sitt opprinnelige formål. Å utforme og designe produkter etter sirkulære økonomiske prinsipper er avgjørende for å oppnå dette.

Virke og LO har lenge jobbet sammen om klima og miljøspørsmål. Vi ser at den sirkulære økonomien er nødvendig for å oppnå klimavennlige og bærekraftige samfunn. Vi ser også at det er et stort potensial for arbeidsplasser og verdiskaping i en sirkulær økonomi, og vi ønsker å få økt politisk interesse og prioritering for dette i Norge.

Virke og LO ser det som naturlig at Nærings- og fiskeridepartementet leder dette arbeidet sammen med Klima- og miljødepartementet. Vi ønsker et bredt perspektiv på det nasjonale arbeidet med overgang til sirkulær økonomi, som inkluderer:

- bredden i næringslivet
- hele verdikjeder; fra uttak av råvarer, design, produksjon og bruk, til gjenvinning
- tilrettelegging for nye sirkulære forretningsmodeller
- identifikasjon av lovmessige og skatte- og avgiftsmessige hindre for overgang til sirkulær økonomi (f.eks brukthandelloven, avskrivningsregler, mva-regler)
- peke på hvordan virkemiddelapparatet kan bidra til omstillingen til sirkulær økonomi

Virke og LO foreslår derfor:

At regjeringen nedsetter et ekspertutvalg, med representasjon fra nærings- og arbeidslivet, som skal komme med vurderinger, innspill og anbefalinger til hvordan Norge kan være et foregangsland innen sirkulær økonomi i tråd med punktene over.

Med hilsen

Ivar Horneland Kristensen
Adm. direktør, Virke

Hans-Christian Gabrielsen
LO-leder, LO